

Правління Національного банку України
ПОСТАНОВА

15 січня 2021 року

м. Київ

№ 3

Про внесення змін
до деяких нормативно-правових актів
Національного банку України

Відповідно до статей 6, 7, 15, 44, 45, 56 Закону України “Про Національний банк України”, Закону України “Про валюту і валютні операції”, з метою лібералізації здійснення деяких валютних операцій та вдосконалення нормативно-правових актів Національного банку України Правління Національного банку України **постановляє**:

1. Затвердити Зміни до:

1) Положення про структуру валютного ринку України, умови та порядок торгівлі іноземною валютою та банківськими металами на валютному ринку України, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 02 січня 2019 року № 1 (зі змінами), що додаються;

2) Положення про здійснення операцій із валютними цінностями, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 02 січня 2019 року № 2 (зі змінами), що додаються;

3) Положення про заходи захисту та визначення порядку здійснення окремих операцій в іноземній валюті, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 02 січня 2019 року № 5 (зі змінами), що додаються.

2. Унести до розділу I Положення про валютний нагляд, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 03 січня 2019 року № 13 (зі змінами) (далі – Положення), такі зміни:

1) пункт 7 доповнити новим абзацом такого змісту:

“Уповноважені установи як агенти валютного нагляду для здійснення валютного нагляду визначають у розроблених та затверджених уповноваженою

особою/уповноваженим органом внутрішніх документах (процедурах, програмах, положеннях, процесях) порядок організації здійснення валютних операцій з урахуванням ризик-орієнтованого підходу, що має містити:

1) порядок прийняття рішень про необхідність подання клієнтами документів/інформації (уключаючи додаткові документи/інформацію про валютні операції);

2) порядок виявлення сумнівних валютних операцій клієнтів/валютних операцій клієнтів, які не відповідають вимогам валютного законодавства;

3) порядок прийняття рішень щодо запобігання проведенню клієнтами через уповноважені установи валютних операцій, що не відповідають вимогам валютного законодавства/відмови в проведенні таких валютних операцій;

4) інші заходи (на власний розсуд уповноваженої установи), спрямовані на забезпечення дотримання клієнтами валютного законодавства.”;

2) в абзаці третьому пункту 9¹ слова “заступник Голови” замінити словами “член Правління”.

3. Установити, що уповноважені установи як агенти валютного нагляду для здійснення валютного нагляду забезпечують приведення внутрішніх документів (процедур, програм, положень, процесів) у відповідність до вимог Положення не пізніше 01 квітня 2021 року.

4. Департаменту відкритих ринків (Олексій Лупін) забезпечити доведення до відома банків та інших уповноважених установ інформацію про прийняття цієї постанови шляхом її офіційного опублікування на сторінці офіційного Інтернет-представництва Національного банку України.

5. Постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її офіційного опублікування.

Голова

Кирило ШЕВЧЕНКО

Інд. 40

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління
Національного банку України
15 січня 2021 року № 3

Зміни до Положення про структуру валютного ринку України, умови та порядок торгівлі іноземною валютою та банківськими металами на валютному ринку України

1. У розділі IV:

1) пункт 13 викласти в такій редакції:

“13. До валютно-обмінних операцій належать:

1) купівля у фізичних осіб – резидентів і нерезидентів готівки іноземної валюти за:

готівкові кошти в гривні;

безготівкові кошти в гривні з подальшим їх зарахуванням на власні поточні рахунки цих фізичних осіб;

2) продаж фізичним особам – резидентам і нерезидентам готівки іноземної валюти за готівкові кошти в гривні;

3) обмін готівки іноземної валюти однієї іноземної держави на готівку іноземної валюти іншої іноземної держави.”;

2) у пункті 17:

у підпункті 2 слова “готівкових іноземних валют” замінити словами “іноземних валют у готівковій формі”;

у підпункті 4 слова “готівковою іноземною валютою та готівковими гривнями” замінити словами “готівкою іноземної валюти та гривні”;

3) у пункті 22 слова “для окремих сфер застосування” замінити словами “та дотримання вимог щодо забезпечення виконання фіскальних функцій програмними реєстраторами розрахункових операцій для окремих сфер застосування” (зі змінами)”;

4) в абзаці першому пункту 24 слова “в готівковій іноземній валюті та готівкових гривнях” замінити словами “готівкою в іноземній валюті та гривнях”;

5) у підпункті 4 пункту 31 слово “готівкової” замінити словом “готівки”.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління
Національного банку України
15 січня 2021 року № 3

Зміни до Положення про здійснення операцій із валютними цінностями

1. У пункті 2 розділу I:

1) абзац третій доповнити словами та літерами “(далі – Закон про ПВК/ФТ)”;

2) абзац п'ятий після слів “(далі – Закон),” доповнити словами та цифрами “Порядку застосування відображення в електронному вигляді інформації, що міститься у паспорті громадянина України у формі картки, та відображення в електронному вигляді інформації, що міститься у паспорті громадянина України для виїзду за кордон, під час реалізації експериментального проекту щодо застосування зазначених відображень, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 15 квітня 2020 року № 278 (зі змінами),”.

2. У розділі III:

1) розділ після пункту 16 доповнити новим пунктом 16¹ такого змісту:

“16¹. Банк, небанківська установа здійснюють купівлю готівки іноземної валюти у фізичних осіб за безготівкові кошти в гривні через платіжні пристрої з використанням електронного платіжного засобу фізичної особи, яка здійснює таку операцію. Банк, небанківська установа, що здійснює таку валютно-обмінну операцію, зараховує/переказує гривневий еквівалент купленої готівки іноземної валюти на власний поточний рахунок фізичної особи, до якого емітовано електронний платіжний засіб.

Операції, зазначені в абзаці першому пункту 16¹ розділу III цього Положення, здійснюються через платіжні пристрої:

1) емітента електронного платіжного засобу – без обмеження за сумою з дотриманням вимог, передбачених статтею 14 Закону про ПВК/ФТ;

2) банку, який не є емітентом електронного платіжного засобу, небанківської установи, які мають укладений договір з емітентом електронного платіжного засобу про здійснення інформаційного обміну (та за умови верифікації користувача – власника електронного платіжного засобу через платіжний пристрій) – без обмеження за сумою з дотриманням вимог, передбачених статтею 14 Закону про ПВК/ФТ;

3) банку, який не є емітентом електронного платіжного засобу, небанківської установи, які не мають укладеного договору з емітентом електронного платіжного засобу про здійснення інформаційного обміну (та/або за відсутності верифікації користувача – власника електронного платіжного засобу через платіжний пристрій), – у сумі та за умов, передбачених пунктом 8 частини вісімнадцятої статті 14 Закону про ПВК/ФТ, з дотриманням вимог, передбачених цією статтею.”;

2) пункт 17 після слова “здійснення” доповнити словами “валютно-обмінних,”.

3. У підпункті 2 пункту 32 розділу IV слова “у банках), та”, “України” замінити відповідно словами “банках, та”, “України)”.

4. У розділі V:

1) у пункті 34:

підпункт 1 після слів “іноземній валюті” доповнити словами “, або бланк міжнародного поштового переказу”;

підпункт 2 після слова “паспорт” доповнити словами “, е-паспорт, е-паспорт для виїзду за кордон”;

2) у пункті 36:

підпункт 1 доповнити словами “, або бланк міжнародного поштового переказу”;

підпункт 2 після слова “паспорт” доповнити словами “, е-паспорт, е-паспорт для виїзду за кордон”.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління
Національного банку України
15 січня 2021 року № 3

Зміни до Положення про заходи захисту та визначення порядку
здійснення окремих операцій в іноземній валюті

1. Пункт 13 розділу I після слова “банків” доповнити словами “та фізичних осіб”.

2. У розділі IV:

1) пункт 33 викласти в такій редакції:

“33. Банкам забороняється здійснювати операції з продажу клієнтам іноземної валюти за гривні на умовах “форвард” (з поставкою іноземної валюти або без її поставки) та операції на умовах маржинальної торгівлі щодо продажу клієнтам іноземної валюти/банківських металів за гривні, за винятком:

1) операцій з клієнтами-резидентами (юридичними особами та фізичними особами-підприємцями) для хеджування клієнтами ризику зміни курсу іноземної валюти за операціями:

з експорту та імпорту товару (продукції, робіт, послуг, прав інтелектуальної власності та інших немайнових прав, призначених для продажу/оплатної передачі);

за кредитними договорами (договорами позики) резидентів-позичальників про залучення коштів від нерезидентів або від банку;

2) операцій з клієнтами – фізичними особами.”;

2) підпункт 1 пункту 34 після слова “резидентами” доповнити словами “(крім фізичних осіб)”.

3. У розділі X:

1) у пункті 113:

абзац другий доповнити словами та цифрами “(крім випадку, зазначеного в абзаці третьому пункту 113 розділу X цього Положення)”;

пункт доповнити новим абзацом такого змісту:

“Залишок коштів з поточного рахунку в іноземній валюті фізичної особи-підприємця може бути переказаний на відкритий банком або вже діючий у цьому банку поточний рахунок в іноземній валюті фізичної особи для власних потреб у разі отримання банком інформації від контролюючих органів про

припинення підприємницької діяльності цієї фізичної особи-підприємця та її перевірки в Єдиному державному реєстрі у вигляді безоплатного доступу через портал електронних сервісів/виявлення банком таких відомостей в Єдиному державному реєстрі та закриття банком поточного рахунку в іноземній валюті фізичної особи-підприємця.”;

2) пункт 117 доповнити новим підпунктом такого змісту:

“30) із зарахування залишку коштів з рахунку, відкритого як фізичній особі-підприємцю, у разі отримання інформації від контролюючих органів про припинення підприємницької діяльності цієї фізичної особи-підприємця та її перевірки в Єдиному державному реєстрі у вигляді безоплатного доступу через портал електронних сервісів/виявлення банком таких відомостей в Єдиному державному реєстрі та закриття поточного рахунку в національній валюті фізичної особи-підприємця.”;

3) пункт 118 доповнити новим підпунктом такого змісту:

“26) із зарахування залишку коштів відповідно до абзацу третього пункту 113 розділу X цього Положення.”;

4) пункт 119 доповнити новим підпунктом такого змісту:

“25) із зарахування залишку коштів відповідно до абзацу третього пункту 113 розділу X цього Положення.”.